

HET PORTRET VAN DORIAN GRAY

(THE PICTURE OF DORIAN GRAY)

Toneelspel in drie bedrijven

door

JOHN OSBORNE

vertaling

Paul Hof

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **HET PORTRET VAN DORIAN GRAY - THE PICTURE OF DORIAN GRAY** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **JOHN OSBORNE** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **15** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bgth ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Basil Hallward

Lord Henry Wotton

Dorian Gray

Lord Fermor

De hertogin van Harley

Sir Thomas Burdon

Lady Agatha

Meneer Erskine

Sibyl Vane / Hertogin van Monmouth

Mevrouw Vane - moeder van Sybil

James Vane - broer van Sybil

Victor - de Franse bediende van Dorian

Francis - de latere bediende van Dorian

Meneer Hubbard - lijstenmaker

Alan Campbell

Twee politieagenten

Figuren in de nacht

DECOR:

Het atelier van Basil Hallward – de wereld van Dorian Gray. De constructie van het decor moet zo zijn dat het atelier, het huis van Dorian Gray en in het bijzonder zijn zolder – die bereikbaar is met misschien niet meer dan een paar traptreden – er tegelijkertijd in passen. Dan is er nog ergens een oranjerie of een tuintje, en verder gaat het om pure aankleding, zoals die in weelderige details wordt beschreven door Wilde in zijn boek en die de gebeurtenissen van later voorafschaduwden. Kortom: geforceerd mysticisme, met wat Wilde noemt “zijn uniek vermogen het alledaagse vreemd te doen schijnen.” “Er is geen gemoedsstemming, leerde hij daarvan, die niet in de zinnen haar pendant vindt, en hij zette zich ertoe te ontdekken welke hun precieze wisselwerking was, wat wierook wel mocht bevatten dat het mystieke gevoelens wekte, hoe ambergrijs de hartstocht kon wakker roepen, viooltjes de herinnering aan voorbije romances terugbrachten, muskus het brein bedwelmde, champak ziekelijke fantasieën gaf,” etcetera, etcetera. Met andere woorden: eerbetoon aan alle vormen van kunst en decadentie. Zoals muziek, met in gele sjaals gehulde Tunesiërs die strakgespannen snaren van reusachtige luiten betokkelen, of het monotoon koperen tromgeroffel van grijnzende negers, of slanke, tulbanddragende Indiërs die op lange koperen fluiten blazen voor grote brilslangen. Een grote hoeveelheid Victoriaanse kitschvoorwerpen dus, en de nodige schilderijen en meubelstukken van onberispelijke achtenswaardigheid en de hele rest. Het verzamelen van juwelen was een hartstocht van Dorian, dus daar dienen allerlei voorbeelden van te zijn, alsook van borduurwerk. “Siciliaans brokaat, stijf Spaans velours, Georgisch borduursel met vergulde muntjes erin verwerkt, of goudgetint Japans met gekuifde vogels” en natuurlijk overal de onvermijdelijke purperen en gouden weefsels, als het proza in die stijl.

EERSTE BEDRIJF

EERSTE SCÈNE

Het eerste toneel behoeft weinig inleiding. Op een Perzische divan in een hoek zit Lord Henry Wotton. Hij rookt een van zijn ontelbare sigaretten. In een ander deel van de kamer staat Basil Hallward te schilderen. Lord Henry is de eerste die iets zegt.

Lord Henry: Geen twijfel mogelijk, Basil – het beste dat je ooit hebt gemaakt. Je moet het volgend jaar beslist naar de Grosvenor inzenden. De Academie is te groot, te ordinair. Altijd als ik daar kom, zijn er òf zoveel mensen dat ik niet naar de schilderijen kan kijken, wat afschuwelijk is, òf zoveel schilderijen dat ik niet naar de mensen kan kijken, wat nog erger is. De Grosvenor is de enige geschikte.

Basil: Ik denk niet dat ik het inzend, nu ik erover nadenk. Nee, ik zend het niet in.

Lord Henry: Mijn beste Basil, waarom niet? Heb je daar een reden voor? Wat zijn jullie schilders toch een vreemde snuiters. Je hebt er alles voor over om naam te maken, en dan, zodra je die hebt, schijn je niets liever te willen dan hem zo snel mogelijk weer kwijt te raken.

Basil: Ik wist wel dat je het belachelijk zou vinden, maar ik kan het eenvoudig niet tentoonstellen. Ik heb er te veel van mezelf ingelegd.

Lord Henry: Werkelijk, Basil, ik wist niet dat je zo ijdel was. En ik zie heel weinig gelijkenis tussen jou, met jouw trekken, en dit schepsel. Echte schoonheid verdwijnt bij het minste spoor van intelligentie – zoals bij jou het geval is. Intellect is niet anders dan een vorm van overdrijving, en verstoort in ieder gezicht de harmonie. Zodra je gaat zitten nadenken, word je een en al neus, een en al voorhoofd, of iets anders afstotelijks. Kijk maar hoe de mensen er uitzien die het ver hebben gebracht in de meer geleerde beroepen. Behalve in de kerk natuurlijk, maar in de kerk wordt niet gedacht. Een bisschop zegt op zijn tachtigste nog steeds wat hij als jongen van achttien geleerd heeft te zeggen, en daarom blijft hij er altijd even verrukkelijk uitzien. Ik weet zeker dat jouw geheimzinnige jonge vriend op het portret dit illustreert. Is het niet fascinerend: hij is een prachtig, gedachteloos schepsel dat we altijd hier om ons heen zouden moeten hebben, in de winter, als er geen bloemen zijn om naar te kijken, en in de zomer, als we iets nodig hebben om het intellect verkoeling te bieden. Nee, vlei jezelf maar niet, Basil; je lijkt in niets op hem.

Basil: Dat weet ik heel goed. Ik zou zelfs niet op hem willen lijken. Het is beter je niet van de medemens te onderscheiden. Domme en

lelijke mensen zijn het beste af in deze wereld. Die kunnen op hun gemak aan de kant zitten en zich aan het spel vergapen. Maar jouw adel, jouw rijkdom, Harry; mijn kunst – wat die ook waard moge zijn; Dorian Gray's uiterlijk – oh, we zullen allemaal moeten lijden voor wat de goden ons hebben geschonken.

Lord Henry: Dorian Gray? Heet hij zo?

Basil: Ja. Ik had het je niet willen zeggen.

Lord Henry: Waarom toch niet?

Basil: Als ik mensen mag, vertel ik anderen nooit hoe zij heten. Het is dan alsof je iets van ze weggeeft. Ik heb een voorliefde voor het heimelijke gekregen. Het lijkt de enige manier om het leven nog iets van het mysterie te laten behouden. Ik vertel nooit waar ik naar toe ga. Je zult me wel een beetje raar vinden, met zulke ideeën?

Lord Henry: O nee, beste Basil. Je schijnt te vergeten dat ik een getrouwd man ben, en het huwelijk heeft als enige charme dat het beide partijen dwingt tot een leven van constant bedrog. Ik weet nooit waar mijn vrouw is, en zij weet nooit wat ik doe. We vertellen elkaar met een doodernstig gezicht de meest onzinnige verhalen. Mijn vrouw is daar erg goed in – zelfs veel beter dan ik.

Basil: Volgens mij ben jij in feite een heel goede echtgenoot, maar schaam je je diep voor je eigen deugdzaamheid. Zoals jij het zelf zou zeggen: Je zegt nooit iets fatsoenlijks, maar je doet nooit iets onfatsoenlijks. Al dat cynisme is maar een pose.

Lord Henry: Gewoon doen is maar een pose, en de meest irritante die ik me kan voorstellen. Basil, ik wil weten waarom je het portret van Dorian Gray niet naar een tentoonstelling wilt inzenden. En ik wil de **ware** redenen horen.

Basil: Die heb ik je al verteld.

Lord Henry: Nee, dat heb je niet. Je zei dat je er te veel van jezelf in had gelegd. Maar dat is kinderachtig.

Basil: Harry, elk portret dat met gevoel is geschilderd, is een portret van de schilder, en niet van zijn model. Het model is niet meer dan de toevallige aanleiding...

Lord Henry: Ik geloof alles, op voorwaarde dat het ongeloofelijk is.

Basil: Twee maanden geleden ging ik naar een soiree bij lady Brandon. Je weet dat wij kunstenaars ons van tijd tot tijd moeten laten zien, om het publiek eraan te herinneren dat wij er zijn. Goed, ik was ongeveer tien minuten binnen, toen ik opeens merkte dat er iemand naar me keek. Ik keerde me om en zag, voor het eerst, Dorian Gray. Toen onze blikken elkaar kruisten voelde ik hoe een wonderlijke angst mij overviel en iets leek me te zeggen dat ik aan de rand van een of andere crisis in mijn leven stond. Ik wendde me

af om weg te gaan. Het was niet mijn geweten dat me dreef, maar eerder een soort lafheid.

Lord Henry: Geweten en lafheid zijn in feite een en hetzelfde, Basil. Geweten is maar de naam waaronder de firma opereert.

Basil: Dat geloof ik niet, Harry, en ik geloof ook niet dat jij het gelooft. Maar wat mijn motief ook was – trots, misschien – zeker is dat ik me een weg naar de deur trachtte te banen. Waar ik natuurlijk lady Brandon tegen het lijf liep. “Zo vroeg gaat u er toch nog niet vandoor, mijnheer Hallward?” snerpte ze me toe met die schrille stem.

Lord Henry: Ja, ze is in alles een pauw, behalve in schoonheid.

Basil: Ik kon dus niet van haar afkomen, en plotseling stond ik oog in oog met deze jongeman en zijn – persoonlijkheid. We stonden op dat moment vlak tegenover elkaar en ik vroeg lady Brandon hem aan me voor te stellen.

Lord Henry: En wat voor karakteristiek gaf lady Brandon van deze buitengewone jongeman? Ze behandelt haar gasten meestal zoals een veilingmeester zijn waar. Ofwel ze laat niets van hen heel, ofwel ze vertelt je alles, behalve wat je weten wilt.

Basil: Je bent wel hard in je oordeel, Harry.

Lord Henry: Beste vriend, ze had zo graag een eigen **salon** willen beginnen, maar het kwam erop neer dat ze een restaurant heeft geopend. Hoe zou ik haar nu kunnen bewonderen? Maar vertel eens, wat zei ze tenslotte?

Basil: O, iets van – “Wat hij doet is me totaal ontschoten – ben bang dat hij – helemaal niets doet – o ja, speelt piano – of was het viool, mijnheer Gray?” Toen konden we allebei ons lachen niet inhouden, en waren op slag vrienden.

Lord Henry: Lachen is geen slecht begin voor een vriendschap, en als besluit ervan ook verreweg het beste.

Basil: Jij weet niet wat vriendschap is, Harry. Of vijandschap, evenmin. Jij mag iedereen; ofwel iedereen laat je onverschillig.

Lord Henry: Mijn vrienden kies ik om hun verschijning, mijn kennissen om hun karakter, mijn vijanden om hun intellect. In de keuze van vijanden kun je nooit kritisch genoeg zijn. Geen enkele van de mijne is dom. Stuk voor stuk zijn het mensen met hersens, zodat ze allemaal achting voor me hebben.

Basil: Volgens jouw indeling ben ik dan niet meer dan een kennis van je, een soort broer, misschien?

Lord Henry: Ach wat, broers! Die interesseren me niet. Mijn oudste broer wil maar niet doodgaan, en de jongere doen niet anders, lijkt het wel. Als je een echte Engelsman een idee uiteenzet – toch al een vermetele onderneming – dan zal het nooit in hem opkomen te

overwegen of het waar of onjuist is, alleen of de spreker er zelf in gelooft. Maar ik houd meer van mensen dan van principes. Vertel me eens wat meer over Dorian Gray.

Basil: Ik kan niet zonder hem voor mijn werk als kunstenaar – op dit ogenblik zie ik hem bijna dagelijks. Ik denk weleens, Harry, dat de kunstgeschiedenis maar twee tijdperken van betekenis kent. In het eerste doet zich een nieuw medium voor de kunst voor, in het tweede een nieuwe soort persoonlijkheid om daar uitdrukking aan te geven. O, hij is veel meer dan zomaar een voorbeeld, een model. Ik weet dat het goed is wat ik heb gemaakt sinds ik Dorian Gray ken, het beste zelfs dat ik ooit heb gemaakt. We hebben met zijn allen een realisme gevestigd dat louter banaal is, een ideaal zonder inhoud. Dorian Gray is een nieuwe eenheid, een nieuwe harmonie. Dit is het waar ik altijd naar gezocht, maar nooit gevonden had.

Lord Henry: Dat is heel bijzonder! Ik moet hem beslist ontmoeten.

Basil: Voor mij is Dorian Gray eenvoudig een motief voor mijn kunst. Jij zou misschien niets in hem zien. Ik geloof dat ik alles in hem zie. Daar gaat het om.

Lord Henry: Waarom wil je zijn portret dan niet inzenden?

Basil: Omdat er voor bepaalde, lichtvaardig monsterende blikken wellicht een merkwaardige kunstenaarsadoratie in te zien is. We leven in een tijd waarin mensen kunst zien als een vorm van autobiografie. Dat wil ik niet voor hem, noch voor mijzelf.

Lord Henry: Is hij op je gesteld?

Basil: Ik denk dat hij me aardig vindt... Maar soms lijkt hij er een waar genoegen aan te beleven me te kwetsen. Ik vlei hem.

Lord Henry: Jij zult er misschien eerder genoeg van hebben dan hij. Genie is duurzamer dan Schoonheid. Vandaar dat iedereen zoveel moeite doet om overdreven veel te leren. De man die van alles op de hoogte is – dat is het ideaal van deze tijd. Een soort snuisterijenwinkeltje, waar alles ver boven de waarde is geprijsd. Wat je me vertelde klinkt als een romance van de kunst en het ergste van een romance, wat het er ook voor een moge zijn, is dat je er al je romantiek bij verliest.

Basil: Niet voor mij, Harry. Jij kunt niet voelen wat ik voel. Daar ben je te veranderlijk voor.

Lord Henry: Wie altijd trouw is, kent van de liefde slechts de banale kant. Alleen wie ontrouw is, kent haar dramatiek...Het schiet me net te binnen...

Basil: Wat?

Lord Henry: Zijn naam. Mijn tante, lady Agatha, vertelde me dat ze een voortreffelijke jongeman had ontdekt die haar zou helpen bij

haar werk in East-End. Ze had me alleen niet verteld dat hij zo knap was.

Basil: Ik wil niet dat jullie elkaar ontmoeten.

Lord Henry: Ik geloof dat hij daar al aan komt. Nu **moet** je me wel aan hem voorstellen!

Basil: Dorian Gray is eenvoudig en zuiver van aard. Probeer hem niet te **beïnvloeden**. In 's hemelsnaam, Harry, denk aan mij en aan mijn werk, ik vertrouw op je.

Lord Henry: Wat praat je toch een onzin! Kom! (*Dorian Gray komt op*)

Dorian: Neem me niet kwalijk, Basil, ik wist niet dat je bezoek had.

Basil: Dit is lord Henry Wotton, Dorian, een oude vriend uit Oxford.

Lord Henry: Hij vertelde me net dat u zo'n voortreffelijk model bent. U bent ook een van mijn tante's favoriete slachtoffers, vrees ik.

Dorian: Op het moment sta ik bij lady Agatha op de zwarte lijst. Ik had beloofd afgelopen dinsdag met haar naar een club in Whitechapel te gaan, en weet u, ik ben het totaal vergeten.

Lord Henry: Je kijkt alsof het je oprecht spijt. O, ik zal wel vrede stichten. Mijn tante is zo dol op u. En ik denk niet dat het zo erg was dat u er niet was. U ziet er veel te serieus uit om aan filantropie te doen, mijnheer Gray. Te **diep!** (*Lord Henry zinkt op de divan neer en knipt zijn sigarettenkoker open, terwijl Basil bezig is met het mengen van kleuren en het klaarleggen van penselen*)

Basil: Harry, ik wil mijn schilderij vandaag afmaken. Ga jij nu weg naar een van je bezigheden...

Lord Henry: (*tegen Dorian*) Het lijkt wel alsof ik niet gewenst ben.

Dorian: O nee, u moet niet gaan. Basil is alleen maar in een van zijn knorrige buien. En ik wil weten waarom ik niet aan filantropie zou moeten doen.

Lord Henry: Je vindt het toch niet echt vervelend, Basil? Ik heb je vaak genoeg horen zeggen dat je het prettig vond als een model iemand had om mee te babbelen.

Basil: Het schilderij is bijna af. En Dorians grillen zijn wet, voor iedereen behalve hemzelf. Dus blijf alsjeblieft, en ga weer zitten, Harry. En jij, Dorian, ga op het platform staan, en beweeg je niet al te veel, en luister ook niet naar wat **hij** zegt. Hij heeft een slechte invloed op al zijn vrienden, alleen op mij niet...

Dorian: (*neemt plaats op het platform*) Hebt u werkelijk zo'n slechte invloed op mensen?

Lord Henry: Goede invloed bestaat niet. Beïnvloeden is je ziel aan iemand anders geven. Degeen die aanneemt handelt tegennatuurlijk. Zijn eigen gedachten, zijn eigen passies, zijn deugden worden onecht voor hem. Zijn zonden zijn geleend goed.

Hij wordt speler van een rol die niet voor hem geschreven was. Het doel van het leven is **jezelf** ontplooien – daartoe dient ons bestaan. De mensen hebben de hoogste plicht van alle vergeten, de plicht jegens zichzelf. Natuurlijk, ze zijn goed voor anderen. Maar hun eigen ziel verhongert en gaat onbekleed. De mensheid weet niet meer wat moed is. Maar dat hebben we misschien nooit geweten.

Basil: Je hoofd nog iets naar rechts draaien. Brave jongen.

Lord Henry: En toch geloof ik dat als er één mens zou zijn die zich voluit en volkomen zou uitleven...

Dorian: Ja?

Lord Henry: Die vorm zou geven aan ieder idee, uiting aan iedere gedachte, etcetera, dan zou de wereld alle euvels van het verleden vergeten. We worden gestraft voor onze onthouding. Terwijl eenmaal zondigen het lichaam van zijn zonde verlost – want handelen is een vorm van loutering. Waarna niets ons rest dan de herinnering aan het genot. Of de weelde van het berouw. De waarlijk grote zonden van de wereld worden in de geest bedreven, louter in de geest. **U** zult dat zelf weten, mijnheer Gray, u hebt hartstochten gekoesterd die u hebben bevreesd, gedachten die u met afgrijzen hebben vervuld... dagdromen en nachtelijke dromen –

Dorian: Houd alstublieft op!... Er moet een antwoord zijn op wat u zegt, maar ik weet niet welk op dit moment. Laat me nadenken. Of liever, **niet** nadenken. *(stilte terwijl Dorian staat, Basil verder werkt aan zijn doek, en Lord Henry toekijkt. Dan roept Dorian plotseling uit)*

Dorian: Basil, ik heb er genoeg van zo te staan.

Basil: Nog een paar streken –

Dorian: Het is hier zo drukkend vandaag. Ik moet even in de frisse lucht.

Basil: O, neem me niet kwalijk. Als ik aan het werk ben, vergeet ik alles om me heen. Maar je hebt nog nooit zo goed geposeerd. Volmaakt roerloos... ik weet niet wat Harry tegen je gezegd heeft, maar je hebt –

Dorian: Zeker geen complimentjes gekregen, als dat het is waar je aan denkt –

Basil: Wat het ook was, je moet nooit geloven wat hij zegt.

Lord Henry: Waarom zou hij me niet geloven? Het is vreselijk warm hier in het atelier, Basil. Kun je niet een ijskoud drankje laten komen, iets met aardbeien erin?

Basil: *(werkt afwezig verder)* Daar zal ik voor zorgen. Ik moet eerst de achtergrond nog bijwerken. Houd hem niet te lang aan de praat. Ik ben nog nooit zo goed in vorm geweest. Dit wordt... **het**... dat is

het nu al. *(de andere twee mannen gaan naar de kleine bloementuin. Basil blijft achter zijn ezel staan)*

Lord Henry: Hij heeft gelijk. U bent werkelijk een prachtig schepsel. U weet meer dan u meent te weten, en tegelijk minder dan u weten wilt. *(Dorian is in de war)* U moet er voor waken dat u niet verbrandt van de zon. Het zou u niet staan.

Dorian: *(lachend)* Wat geeft dat nou?

Lord Henry: U zou daar alles voor moeten geven.

Dorian: Waarom?

Lord Henry: Omdat uw jeugd zo prachtig aan u is, en jeugd is het enige dat het bezitten waard is.

Dorian: Maar dat gevoel heb ik niet, lord Henry.

Lord Henry: Frons niet zo, meneer Gray. Schoonheid is een vorm van Genie – staat in feite boven het Genie, want Schoonheid is vanzelfsprekend. Het is een van de grote gegevenheden in de wereld, net als het zonlicht op het water of de duisternis van de winter. Of hoe we deze zaken ook benoemen. Zij die haar bezitten, maakt ze tot prins. U glimlacht? Ah! Als u haar verloren hebt, zult u niet meer glimlachen... Men zegt weleens dat Schoonheid maar uiterlijke schijn is – maar voor mij is ze minder uiterlijk dan het Denken. Alleen oppervlakkige mensen weigeren zich te laten leiden door de uiterlijke verschijning. Het wonder van het bestaan ligt in het zichtbare, niet in het onzichtbare. Ja, mijnheer Gray, de goden hebben u rijk bedeed. Voor het moment. Maar vergooi niet het goud van uw dagen, door te luisteren naar geestloos gepraat, door u in te zetten voor de hopeloze mislukking, de valse idealen van onze tijd. Laat geen kans aan u voorbijgaan. Wees nergens voor bevreesd. Een nieuwe **zielsverrukking** – een nieuwe horizon – dat heeft onze eeuw van node. U zou er het lijfelijk – oh, het zinnebeeld van kunnen worden, als u wilt. Een persoonlijkheid als de uwe kan alles bereiken. Voor één enkel seizoen. *(pauze)* Op het eerste gezicht heb ik begrepen dat u zich niet bewust bent van wat u zou kunnen zijn. Ik voelde me gedrongen u iets over uzelf te vertellen. De hartenklop die op ons twintigste in ons slaat, vertraagt. Onze ledematen worden zwak, onze zintuigen vergaan. We verschrompelen tot marionetten... Jeugd! – nee, niets ter wereld gaat haar te boven! *(pauze. Basil komt naar hun toe)*

Basil: Dorian – Kom, ik wacht! *(ze gaan met hem mee)*

Lord Henry: Bent u blij dat u me hebt ontmoet, mijnheer Gray?

Dorian: Nu wel. Ik vraag me af of dat altijd zo zal blijven.

Lord Henry: Altijd! Dat is een afschuwelijk woord. Vrouwen gebruiken het zo graag. Ze verknoeien altijd iedere romance door te willen dat

hij eeuwig duurt. En het is bovendien een woord zonder betekenis. Het enige verschil tussen een bevlieging en een levenslange hartstocht is dat de bevlieging wat langer duurt.

Dorian: Laat onze vriendschap in dat geval een bevlieging zijn.

Basil: Het is af! Niet méér doen, zoals ik al **dacht**. Helemaal af. Nu...

Lord Henry: *(gaat ernaar toe en bekijkt het schilderij, dat niet zichtbaar is voor het publiek)* Mijn beste Basil, je moet in de wolken zijn. Dit is het beste portret dat ik ooit heb gezien. Werkelijk. Kom uzelf eens bekijken, mijnheer Gray.

Dorian: Is het echt af?

Basil: Helemaal af. En ik dacht nog wel dat het niets zou worden vandaag. Het is alsof het vanzelf ging. Ik ben je heel dankbaar.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto